

Uklar rolle for legene i NAV

Legenes rolle i forhold til Ny arbeids- og velferdsforvaltning (NAV) er uklar. Det var konklusjonen på et temamøte om den nye ordningen.

1. juli ble Aetat og trygdeetaten slått sammen. Nye arbeids- og velferdskontorer skal i løpet av de neste årene opprettes i samarbeid med sosialkontorene i hver kommune. På et temamøte i Oslo legeforening like i forkant av sammenslåingen sa Dag Bruusgaard, professor i trygdemedisin ved Universitetet i Oslo, at helsevesenet bør være sentralt i NAV, men at det foreløpig hadde vært lite nevnt i dokumenter. – Det har bekymret meg, sa han. – Det virker som om NAV først nå har begynt å tenke på hvilken rolle legene er tiltenkt. Og spørsmålet er også: hvilken rolle ønsker vi oss?

Bruusgaard understreket at det er enorme summer som blir påvirket av det leger gjør. Han listet opp de velferdsmedisinske oppgavene til leger som inkluderer alt fra forebygging til diagnostisering, behandling, attføring og helseopplysning. Portvaktfunksjonen er bare en del av oppgaven, men den delen det har vært mest fokus på, mente professoren. Han viste til at det i utredningen, i forkant av at NAV-reformen ble vedtatt av Stortinget, står: «Legens portvakterrolle innebærer at legene i praksis fordele og omfordeler en betydelig andel av samfunnets ressurser uten at de stilles overfor et ansvar for dette, verken politisk, personlig eller som gruppe, slik en velferdsforvaltning og dennes politiske ledelse blir stilt til ansvar for de ressurser den fatter vedtak om» (1).

– Vil vi ha portvaktrollen? Jeg blir mer og mer usikker på om vi burde ha en slik rolle. En kan jo se til Danmark, der legenes rolle som portvakter er sterkt nedtonet, sa Bruusgaard. – I NAV vil oppgavene ikke bare være av trygdemedisinsk art, men NAV vil også trenge medisinsk ekspertise innen felt som rehabilitering, sosialmedisin og rusomsorg, understreket han.

Vil diskutere rollen

Prosjektleder Katrine Høysæter Larsen i NAV-interim medgav at etaten ennå ikke var helt sikker på hva legens rolle bør være, men at de ønsket å diskutere det med legestanden.

– Vi trenger samarbeidspartnere. NAV alene kan ikke sørge for at noen lykkes, sa hun.

Heller ikke legene som deltok på temamøtet gav uttrykk for noen klare meninger om hvilken rolle de ønsker å spille i NAV. Arild Sundberg, assisterende direktør i daværende NAV-interim, sa at den nye etaten ville få ny metodikk, nye arbeidsprosesser og nye IT-løsninger.

– Man skal ikke bare gjøre alt det samme som før. Målet er at man skal få en rask og

Helsevesenet bør være sentralt i NAV, mener Dag Bruusgaard. Foto Cecilie Bakken

helhetlig behovsavklaring for brukerne, forsikret han.

Samtidig fortalte Ingebjørg Forberg, fastlege i bydel Sagene i Oslo, om hvordan hun hadde opplevd kontakten med apparatet som nå blir omgjort, og om sine ønsker for hvordan nyopprettede NAV kan hjelpe brukerne. Hun fortalte at hun hadde talt opp hvor mange

av pasientene hun hadde hatt i 2005, der hun kunne hatt et samarbeid med Aetat.

– Jeg har 1 300 pasienter på listen, men dette gjaldt overraskende få. Jeg skrev 37 legeerklæringer etter takst L 40 i fjor, sa hun. En tredel gjaldt yrkesrettet attføring eller uføretrygd, mens resten var medisinsk rehabilitering. Ifølge Forberg var det bare noe få saker som var «greie», og hvor det gjaldt et konkret, velavgrenset medisinsk problem.

– Det er der regelverket har passet best. I de fleste sakene er det mer komplisert med komplekse problemer og uklare diagnoser, og de kan være manglende mestring eller lav motivasjon, sa hun.

Servicekontorer

Forberg sa at hun har hatt gode erfaringer med servicekontorene som har gitt individuell oppfølging, kurs og arbeidstrening. Hos A-etat har hun opplevd at det kan være vanskelig å få tak i rådgivere. Formålet med NAV-reformen skal være å få flere i arbeid og aktivitet, og færre på stønad. Man ønsker å gjøre det enklere for brukerne og tilpasse forvaltningen til brukernes behov. Fastlegene ønsker at det nyopprettede NAV sørger for raskere og bedre medisinsk utredning og rådgivende leger. Hun mente også at man bør styrke og videreutvikle kompetansen til servicekontorene, ha basisgruppemøter hvor man kan ta høyde for at noen kan gjøre noe arbeid selv om de er syke, og at man burde ha flere enkle jobber.

– Ikke alle har like lett for å ta til seg boklig læring eller omstille seg, sa hun.

Cecilie Bakken

cecilie.bakken@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Litteratur:

1. En ny arbeids- og velferdsforvaltning. Norges offentlige utredninger. NOU 2004: 13, kap. 7, s. 180.

Godkjente spesialister

Listen over godkjente spesialister på Legeforeningens Internett-sider er oppdatert per 18.5. 2006. Per 18. mai var det gitt 391 nye spesialistgodkjenninger, 239 etter norske regler og 152 konverteringer. Spesialistgodkjenningene er fordelt på 36 forskjellige spesialiteter. Listen er tilgjengelig på: www.legeforeningen.no/index.gan?id=57306

Ønsker skjerpet kamp mot røyking

Den internasjonale legeforeningen – World Medical Association (WMA) oppfordret i forbindelse med Verdens røykfrie dag 31. mai, alle lands regjeringer til å gjøre mer i kampen mot røyking og passiv røyking. Vi må gjøre mer for å få et røykfritt samfunn, sier Dr Yoram Blachar, WMAs valgte leder. – Røyking dreper hundretusen hvert år, og dette er grunn god nok til å handle nå, fastslår han Les mer: www.wma.net/e/press/2006_5.htm

Brustad åpnet Helsebiblioteket

6. juni ble Helsebiblioteket formelt åpnet av statsråd Sylvia Brustad. Helsebiblioteket er en elektronisk formidlingskanal for kvalitetssikret kunnskap rettet mot helsepersonell. Visjonen med Helsebiblioteket er å heve kvaliteten på helsetjenestene i Norge gjennom å sikre at alle tjenesteutøvere har god tilgang til oppdatert og kvalitetssikret faglig kunnskap. Helsebiblioteket består av tidsskrift, databaser og emnebibliotek.

Les mer: www.kunnskapssenteret.no/index.php?back=2&artikkelid=516

Årsmøte i LSA

Leger i samfunnsmedisinsk arbeid (LSA) avholder årsmøte torsdag 24.8. 2006 kl 10–16 på Radisson SAS Airport Hotel, Gardermoen.

Stemmeberettigede ved årsmøtet er medlemmer av LSAs landsråd, som innkalles til årsmøtet. Årsmøtet er åpent for alle medlemmer av LSA. Deltakelse bes meldt til LSAs sekretariat v/Klara Enebakk: klara.enebakk@legeforeningen.no.

Frem til lunsj avholdes det kurs om forhandlinger med detaljert gjennomgang av fokus og rutiner for lokale forhandlinger i 2006 Dette er relevant for alle medlemmer som ønsker en positiv lønnsutvikling. Tiden etter lunsj er satt av til ordinære årsmøtesaker.

PK -86 – Jubileumsfeiring

PK -86 feirer 20-årsjubileum 16.9. 2006.

Foreløpig påmelding kan sendes til Kirsti Haaland. E-post: kirsti66@online.no